

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนศิลปศึกษาโดยวิธีวิจารณ์ตามแนวทฤษฎี ยีน เอ มิทเลอร์ ที่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะของนักเรียนประถมศึกษาช่วงอายุ 7 – 9 ปี

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ นักวิชาการ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการรับรู้ทางศิลปะ และผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวิจารณ์ จำนวน 15 คน

1. นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา 5 ท่าน โดยใช้เกณฑ์พิจารณา คือ สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาโท ทางด้าน ศิลปศึกษา มีประสบการณ์การสอนในสาขาวิชาศิลปศึกษา และมีผลงานวิชาการเป็นที่ยอมรับ
2. นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวิจารณ์ 5 ท่าน โดยใช้เกณฑ์พิจารณา คือ มีประสบการณ์ในการสอนศิลปวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของ ยีน เอ มิทเลอร์ ในระดับชั้นต่าง ๆ
3. นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านกวดูรับเด็ก 5 ท่านโดยใช้เกณฑ์พิจารณา คือ มีประสบการณ์การสอนวิชาศิลปะ ให้แก่เด็กไม่ต่ำกว่า 10 ปี และมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวกับพัฒนาการทางศิลปะของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการรับรู้ด้านการมองเห็น และสายตา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการรับรู้ทางศิลปะ และผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวิจารณ์ จำนวน 15 คน โดยใช้แบบสอบถามในรูปแบบการสอนศิลปศึกษา ฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง คือ รูปแบบการสอนศิลปศึกษา ฯ แบบสอบถาม และแบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา และแจกแจงความถี่ นำเสนอในลักษณะความเรียง และในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยาย ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้

จากแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่เป็นค่าร้อยละ ในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการสอนศิลปศึกษาโดยวิธีศิลปวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของ ยีน เอ มิทเลอร์ ที่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงอายุ 7 – 9 ปี

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 15 คนผู้เชี่ยวชาญจำนวนทั้งสิ้น 15 คน เป็นชาย 8 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.33 หญิง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.66 สาขาที่จบการศึกษาชั้นสูงสุด สาขาศิลปศึกษา 9 คนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 จบสาขาอื่น ๆ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.66 สาขาทัศนศิลป์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 การศึกษา การศึกษาระดับปริญญาโท 14 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.33 จบการศึกษาระดับปริญญาเอก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งอาจารย์ 8 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.33 ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตำแหน่งนักวิชาการการศึกษา 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 ความเชี่ยวชาญ ความเชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา 5 คน คิดร้อยละ 33.33 ความเชี่ยวชาญด้านศิลปวิจารณ์ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ความเชี่ยวชาญด้านการรับรู้ทางศิลปะ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ประสบการณ์ สอนในระดับอุดมศึกษา 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 ในระดับประถมศึกษา 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40 งานด้านการศึกษาอื่น ๆ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66

2. ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการสอนศิลปศึกษาโดยวิธีศิลปวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของ ยีน เอ มิทเลอร์ ที่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงอายุ 7 – 9 ปี

ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวิจารณ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการรับรู้ทั้งหมด มีความเห็นว่า รูปแบบการสอนศิลปศึกษาที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ข้อเสนอแนะที่สำคัญในประเด็น ดังนี้

2.1 เนื้อหาสาระการเรียนรู้ในการสอนศิลปศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาเหมาะสมกับการสอนเด็กในช่วงวัยนี้ ซึ่งมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่สำคัญ คือ ให้ความสำคัญของพัฒนาการระดับความยากง่ายของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ แบ่งระดับความยากง่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้ชัดเจน สิ่งที่เสริมให้เนื้อหาสาระการเรียนรู้น่าสนใจและสอดคล้องกับทฤษฎีการวิจารณ์คือ

สอดแทรกเรื่องประวัติศาสตร์ศิลปะอย่างง่าย และทัศนธาตุ/องค์ประกอบให้ครบถ้วน เพราะเป็นส่วนประกอบในผลงานศิลปะที่นักเรียนควรได้เรียนรู้ ซึ่งสามารถจัดสรรเนื้อหาให้มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยได้

2.2 กระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนศิลปะศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ ได้ระบุว่าระยะเวลาในการปฏิบัติกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนศิลปะศึกษา ไม่เพียงพอ กิจกรรมในการเรียนรู้ซึ่งประกอบไปด้วยการนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นของการวิจารณ์ การทำแบบทบทวน และกิจกรรมปฏิบัตินั้นน่าจะใช้เวลาอย่างน้อย 2 คาบเรียน ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนศิลปะศึกษานี้ควรจะประยุกต์ทฤษฎีของ ยีน เอ มิทเลอร์ ในรูปแบบการสอนอื่น ๆ เพราะในการสอนทั้งหมด 13 แผนการเรียนรู้ ตลอดทั้งภาคเรียนในรูปแบบการถามตอบ อาจจะทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายในรูปแบบการสอนที่ซ้ำซาก และไม่เร้าความสนใจในการอยากเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้การเรียนรู้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้ นอกจากนี้กระบวนการเรียนยังขาดการสรุปให้นักเรียนได้เข้าใจสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการวิจารณ์ และการทำกิจกรรม และในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นกิจกรรมปฏิบัติต้องคำนึงถึงเนื้อหาสาระกับกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นต่าง ๆ ที่ผ่านมา นักเรียนไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ลงมาสู่กิจกรรมปฏิบัติได้

2.3 ขั้นตอนในการวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของยีน เอ มิทเลอร์ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ เห็นว่าในขั้นตอนของศิลปะวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของยีน เอ มิทเลอร์ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ การเขียนแผนการเรียนรู้โดยที่มีการตั้งคำถามจากครูเป็นผู้นำเข้าสู่การวิจารณ์เป็นหลัก ควรจะมีรูปแบบการสอนที่สามารถให้นักเรียนได้เป็นผู้ได้เริ่มการวิจารณ์ และค้นหา สังเกต และรับรู้ฝึกกระบวนการคิดได้ด้วยตนเองมากที่สุด ในแต่ละขั้นของการวิจารณ์ ควรจะเป็นแนวในการตั้งคำถามที่จะใช้ในการวิจารณ์ ซึ่งการตั้งคำถามในขั้นวิจารณ์นั้นควรจะต้องคำนึงถึงพัฒนาการของนักเรียน

2.4 สื่อ/ภาพเพื่อการวิจารณ์ในรูปแบบการสอนศิลปะศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในภาพผลงานยังไม่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก 7 – 9 ปี เท่าที่ควร เพราะภาพมีความละเอียดซับซ้อนเกินไป และไม่สื่อให้ชัดเจนในสิ่งที่ต้องการจะสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ ซึ่งในการคัดเลือกภาพควรมีเกณฑ์ในการเลือกภาพให้ชัดเจนในสิ่งที่จะทำให้ให้นักเรียนได้เกิดเรียนรู้ ควรเป็นภาพที่อยู่ใกล้ตัว และสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน นอกเหนือจากนี้ ควรหาภาพที่เป็นแบบไทย ๆ บ้างเพื่อปลูกฝังในเรื่องศิลปะไทยไปในตัว และการใช้สื่อในการนำเสนอรูปภาพควรหาวิธีการให้ทั่วถึงในทุก ๆ สภาพ

2.5 การวัด และการประเมินผลในรูปแบบการสอนศิลปศึกษา ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอในเรื่องการวัด และประเมินผลในรูปแบบการสอนศิลปศึกษาควรจะต้องตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และควรลดข้อคำถามในขั้นทบทวนหลังการวิจารณ์

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้เชี่ยวชาญ ได้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องรูปแบบการสอนศิลปศึกษาโดยวิธีศิลปวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของ ยีน เอ มิทเลอร์ ที่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงอายุ 7 – 9 ปี ดังนี้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนศิลปศึกษา นั้นควรมีแบบประเมินผล ในเรื่องของความเข้าใจในเนื้อหา และในเรื่องของการรับรู้ทางศิลปะ การคิดวิเคราะห์หลังจากได้ใช้รูปแบบการสอนศิลปศึกษานี้แล้ว ซึ่งในสร้างต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของเด็กแต่ละกลุ่มจะมีความแตกต่างกัน ในเรื่องสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ควรจะเป็นแผนการเรียนรู้ที่สามารถเข้าได้กับเด็กนักเรียนทุกสถานภาพ นอกจากนี้แล้ว แผนการเรียนรู้ควรจะระบุระดับชั้นให้ชัดเจน เพราะนักเรียนในระดับชั้น ป. 1 ป.2 และ ป.3 นั้นมีพัฒนาการที่ค่อนข้างแตกต่างกันมากในเรื่องของการสื่อสาร การอ่าน - เขียน พัฒนาทางด้านสติปัญญาและความสามารถทางด้านศิลปะ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบแผนการเรียนรู้ จำนวน 13 แผนการเรียนรู้ ทั้ง 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการรับรู้ทางศิลปะ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวิจารณ์ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปศึกษา

1. แผนการเรียนรู้ที่ 1 หน่วย เส้น เรื่อง “เส้นรอบตัวเรา”

- 1.1 สารสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 73.33 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 26.67
- 1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 1.3 สารการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 80 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 20
- 1.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 80
- 1.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 100

- 1.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 86.66 และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 13.33
- 1.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า ภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 73.33 ภาพผลงานไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 26.66
- 1.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 93.33 และสื่อวัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 6.66
- 1.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า แผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 แผนการเรียนรู้ไม่มีความเหมาะสมร้อยละ 6.66

2. แผนการเรียนรู้ที่ 2 ในหน่วย เส้น เรื่อง “เส้นอยู่ไหน”

- 2.1 สาระสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 100
- 2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 2.3 สาระการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 86.66 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี
- 2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 86.66 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 13.33
- 2.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 80 กิจกรรมปฏิบัติไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 20
- 2.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 6.66
- 2.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า ภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 80 ภาพผลงานไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 20
- 2.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 80 และสื่อวัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 20

2.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าแผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 100

3. แผนการเรียนรู้ที่ 3 ในหน่วย เส้น เรื่อง “ตัวอักษรแสนสนุก”

3.1 สาระสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 100

3.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100

3.3 สาระการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 93.33 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 6.66

3.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100

3.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 80 กิจกรรมปฏิบัติไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 20

3.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 6.66

3.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 86.66 ภาพผลงานไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 13.33

3.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าสื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 86.66 และสื่อวัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 13.33

3.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าแผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 80 แผนการเรียนรู้ไม่มีความเหมาะสมร้อยละ 20

4. แผนการเรียนรู้ที่ 4 ในหน่วย รูปร่าง เรื่อง “นั่นตัวอะไร”

4.1 สาระสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 93.33 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 6.66

4.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100

- 4.3 สารการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 100
- 4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 4.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 80 กิจกรรมปฏิบัติไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 20
- 4.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 6.66
- 4.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า ภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 80 ภาพผลงานไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 20
- 4.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 86.66 และสื่อวัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 13.33
- 4.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า แผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 100

5. แผนการเรียนรู้ที่ 5 ในหน่วย รูปร่าง เรื่อง "การ์ตูนที่รัก"

- 5.1 สารสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 100
- 5.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 93.33 จุดประสงค์การเรียนรู้ ไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 6.66
- 5.3 สารการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 93.33 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 6.66
- 5.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 5.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 86.66 กิจกรรมปฏิบัติไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 13.33

- 5.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 86.66 และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 13.33
- 5.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 73.33 ภาพผลงานไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 26.66
- 5.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าสื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 93.33 และสื่อวัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปีร้อยละ 6.66
- 5.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าแผนการศึกษามีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 100

6. แผนการเรียนรู้ที่ 6 ในหน่วย รูปทรง เรื่อง "อะไรคือรูปทรง"

- 6.1 สารสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 100 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 0
- 6.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 6.3 สารการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 100
- 6.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 93.33 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 6.66
- 6.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 93.33 กิจกรรมปฏิบัติไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปีร้อยละ 6.66
- 6.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 6.66
- 6.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 100 ภาพผลงานไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 0
- 6.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าสื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 100 และสื่อวัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปีร้อยละ 0

6.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าแผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 100

7. แผนการเรียนรู้ที่ 7 ในหน่วย รูปทรง เรื่อง “รูปทรงคนบาง ๆ”

- 7.1 สาระสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 100
- 7.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 7.3 สาระการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 100
- 7.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 93.33 กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นวิจารณ์ไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 6.66
- 7.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 93.33 กิจกรรมปฏิบัติไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 6.66
- 7.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 100
- 7.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 86.66 ภาพผลงานไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 13.33
- 7.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าสื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 86.66 และสื่อวัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 13.33
- 7.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าแผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 100

8. แผนการเรียนรู้ที่ 8 ในหน่วย สี เรื่อง “สีในยามเย็น”

- 8.1 สาระสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 100

- 8.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 8.3 สารการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 100
- 8.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 8.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าการปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 86.66 กิจกรรมปฏิบัติไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 13.33
- 8.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 6.66
- 8.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 93.33 ภาพผลงานไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 6.66 และ 20
- 8.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าสื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 93.33 และสื่อวัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 6.66
- 8.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าแผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 แผนการเรียนรู้ไม่มีความเหมาะสมร้อยละ 6.66

9. แผนการเรียนรู้ที่ 9 ในหน่วย สี่ เรื่อง "สีในสวนดอกไม้"

- 9.1 สารสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 100 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 0
- 9.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 9.3 สารการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 93.33 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 6.66
- 9.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100

- 9.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 100
- 9.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 6.66
- 9.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 100
- 9.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าสื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 100
- 9.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าแผนการศึกษามีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 100

10. แผนการเรียนรู้ที่ 10 ในหน่วย สี่ เรื่อง "ความรู้สึกจากสี"

- 10.1 สาระสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 100
- 10.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 10.3 สาระการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 93.33 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 6.66
- 10.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 10.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 100
- 10.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 6.66
- 10.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 86.66 ภาพผลงานไม่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะร้อยละ 13.33
- 10.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าสื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 100

10.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าแผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 100

11. แผนการเรียนรู้ที่ 11 ในหน่วย พื้นผิว เรื่อง “นุ่ม นุ่ม”

11.1 สาระสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 93.33 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 6.66

11.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100

11.3 สาระการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 93.33 และไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 6.66

11.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100

11.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 80 กิจกรรมปฏิบัติไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 20

11.5 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 6.66

11.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100

11.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าสื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 100

11.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าแผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 แผนการเรียนรู้ไม่มีความเหมาะสมร้อยละ 6.66

12. แผนการเรียนรู้ที่ 12 ในหน่วย พื้นผิว เรื่อง “ขรุขระ”

12.1 สาระสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 100

12.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100

- 12.3 สาระการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 100
- 12.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 12.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 93.33 กิจกรรมปฏิบัติไม่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 6.66
- 12.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 100
- 12.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า ภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 12.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 100 และสื่อวัสดุอุปกรณ์
- 12.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า แผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 100

13. แผนการเรียนรู้ที่ 13 ในหน่วย พื้นผิว เรื่อง "ผลไม้ที่น่ากิน"

- 13.1 สาระสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย 7 – 9 ปี ร้อยละ 100
- 13.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 13.3 สาระการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7 – 9 ปี ร้อยละ 100
- 13.4 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 13.5 กิจกรรมปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า กิจกรรมปฏิบัติมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 100
- 13.6 การวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 93.33 และไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 6.66

- 13.7 ภาพผลงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าภาพผลงานส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ร้อยละ 100
- 13.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าสื่อวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็ก 7-9 ปี ร้อยละ 100
- 13.9 แผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านเห็นว่าแผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 100

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนศิลปะศึกษาโดยวิธีวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของ ยีน เอ มิทเลอร์ ที่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะของนักเรียนประถมศึกษาช่วงอายุ 7 – 9 ปี มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. รูปแบบการสอนศิลปะศึกษาโดยวิธีวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของ ยีน เอ มิทเลอร์ ที่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงอายุ 7 – 9 ปี

ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่า รูปแบบการสอนศิลปะศึกษาฯ ส่งเสริมการรับรู้ และสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ในประเด็นดังต่อไปนี้

เนื้อหาสาระการเรียนรู้ในการสอนศิลปะศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาเหมาะสมกับการสอนเด็กในช่วงวัยนี้ ซึ่งมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่สำคัญ คือ พัฒนาการระดับความยากง่ายของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ ควรจะแบ่งระดับเนื้อหาให้ชัดเจน สิ่งที่เสริมให้เนื้อหาสาระการเรียนรู้ น่าจะสอดแทรกเรื่องประวัติศาสตร์ศิลปะอย่างง่าย และทัศนธาตุ/องค์ประกอบครบถ้วน เพราะเป็นส่วนประกอบในผลงานศิลปะที่นักเรียนควรได้เรียนรู้ สอดคล้องกับ กรมวิชาการ(กรมวิชาการ, 2544)กล่าวถึงคุณภาพของผู้เรียนในกลุ่มสาระศิลปะในช่วงชั้นที่ 1 จะต้องมีการรับรู้ทางศิลปะ ได้แก่ ทัศนธาตุ ซึ่งประกอบไปด้วย เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง สี และลักษณะพื้นผิว ซึ่งมะลิฉัตร เอื้ออานนท์ (2545) และ Linderman(1997)กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่จะสร้างประสบการณ์ทางศิลปะให้กับผู้เรียนนั้นมีด้วยกัน 4 ส่วน คือ ทักษะต่าง ๆ ทางด้านศิลปะและการรับรู้ (Artistic and perceptual skills) หรือสุนทรียศาสตร์ ผลงานศิลปะ (Art production) หรือศิลปะปฏิบัติ(Art studio) ประวัติศาสตร์ศิลปะ (Art history) การวิเคราะห์งานศิลปะ (Art analysis) หรือการวิจารณ์ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 4 แขน จะช่วยในเรื่องของการแสดงออก การสร้างความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะให้กับนักเรียน ส่วนประกอบใน 4 แขน ตั้งแต่อนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสามารถจัดสรรเนื้อหาให้มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยได้ ซึ่ง ไอเซนอร์(อ้างถึงใน มะลิฉัตร เอื้ออานนท์) ให้หลักการในด้านพัฒนาการด้านการมองของเด็ก ด้วยผลการวิจัยค้นคว้าของนักจิตวิทยาด้านพฤติกรรมเด็กว่า ระยะเวลาที่เด็กมีการ

มองเห็นอย่างบริสุทธิ์ ไร้เดียงสา นั้นสั้นมาก ในราวอายุ 8-9 ปีเด็กก็จะเริ่มสูญเสียคุณสมบัตินั้น เด็กเริ่มพัฒนาด้านการเห็นแบบผู้ใหญ่ ซึ่งมีอิทธิพลด้านเหตุและผลที่ซับซ้อนวุ่นวาย ดังนั้นครูศิลปะจึงมีส่วนที่จะช่วยเตรียมเด็กให้เขาเตรียมตัวรับกับการเห็น ช่วยให้เกิดพัฒนาการด้านการรับรู้ ซึ่งพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามวัย และการรับรู้ด้านต่าง ๆ ของเด็กนั้น จะพัฒนาเด็กให้เข้าใจกับสิ่งต่าง ๆ ในประสบการณ์ชีวิตของเด็กต่อไป มนุษย์ที่มีดวงตาปกติทุกคน ก็ไม่ใช่ทุกคนที่มีความสามารถที่จะ "เห็น" ได้เสมอภาคเท่าเทียมกัน ความสามารถในการ "เห็น" นี้ ครูศิลปะสามารถช่วย "ชี้" และช่วย "แนะ" หรือหาวิธีพัฒนาให้เด็กได้ ได้เห็นถึงสิ่งที่เด็กเคยมองข้ามไปในวัยเด็ก ครูศิลปะสามารถหาหนทางให้เด็กได้เรียนที่จะ "มอง" และ "เห็น" สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวอย่างระมัดระวัง พิถีพิถัน เพื่อเด็กจะได้พัฒนา "การเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ" อันเป็นรากฐานการรับรู้อย่างมีสติปัญญา ด้วยเหตุผลนี้ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการ คัดสรรเนื้อหาสาระ ที่ส่งเสริมประสบการณ์การรับรู้ทางศิลปะในเด็ก

กระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนศิลปะศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ ได้ระบุว่าระยะเวลาในการปฏิบัติกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนศิลปะศึกษา ไม่เพียงพอ กิจกรรมในการเรียนรู้ซึ่งประกอบไปด้วยการนำเข้าสู่บทเรียน ขึ้นของการวิจารณ์ การทำแบบทบทวน และกิจกรรมปฏิบัตินั้นน่าจะใช้เวลาอย่างน้อย 2 คาบเรียน ดังที่ Williams (1983) ได้กล่าวว่า การสร้างการรับรู้ในเด็กต้องใช้เวลาการรับรู้มากกว่าผู้ใหญ่ ดังนั้น เวลาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการรับรู้ของเด็กให้เติบโตขึ้นตามวัย ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงต้องคำนึงถึงเวลาให้สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ และวัยเด็ก กระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนศิลปะศึกษานี้ควรจะประยุกต์ทฤษฎีของ ยีน เอ มิทเลอร์ ในรูปแบบการสอนอื่น ๆ เพราะในการสอนทั้งหมด 13 แผนการเรียนรู้ ตลอดทั้งภาคเรียนในรูปแบบการถามตอบ อาจจะทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายในรูปแบบการสอนที่ซ้ำซาก และไม่สร้างความสนใจในการอยากเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้การเรียนรู้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้ สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545) กล่าวว่า การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจและความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรมีวิธีการที่หลากหลาย นอกจากนี้กระบวนการเรียนยังขาดการสรุปให้นักเรียนได้เข้าใจสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการวิจารณ์ และการทำกิจกรรม ด้วยเหตุผลที่ มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ (2545) กล่าวว่า เด็กในช่วงวัยประถม นั้นกำลังเป็นวัยที่เริ่มสร้างสะสมทำความเข้าใจกับมโนทัศน์ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว เพื่อสร้างสมความคิดรวบยอดอันจะนำไปสู่การเรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต ดังนั้นความเข้าใจในมโนทัศน์เป็นสิ่งสำคัญ ในการเรียนการรู้ต่าง ๆ ครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้

ขั้นตอนในการวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของยีน เอ มิทเลอร์ ผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่าในขั้นตอนของศิลปวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของยีน เอ มิทเลอร์ สามารถนำมาสอนในเด็กนักเรียนช่วงชั้นประถมต้นได้ เพราะมีลำดับขั้นตอน และเกณฑ์ที่ชัดเจน สามารถให้เด็กนักเรียนได้มีส่วนร่วมและฝึกทักษะด้านการสังเกต และการแสดงออก ทำความเข้าใจได้ แต่ในการเขียนแผนการเรียนรู้โดยที่มีการตั้งคำถามจากครูเป็นผู้นำเข้าสู่การวิจารณ์เป็นหลัก ควรจะหารูปแบบการสอนที่สามารถให้นักเรียนเป็นผู้ได้เริ่มการวิจารณ์ และค้นหา สังเกต และรับรู้ฝึกกระบวนการคิดได้ด้วยตนเองมากที่สุด สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545) กล่าวว่าในการจัดการเรียนรู้ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา และได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เช่นเดียวกับคำกล่าว ลินเดอร์แมน (Linderman, 1997) การสอนศิลปะควรจะพยายามยึดหลักให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ หลักทัศนคติ ความคิดสร้างสรรค์ และความเป็นตัวของตัวเอง ตามประสบการณ์การรับรู้ เมื่อนักเรียนเกิดการรับรู้ นักเรียนจะเกิดความคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออกความเป็นตัวของตัวเอง และสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อนักเรียนมีประสบการณ์ทางศิลปะ

ในการเขียนแผนการเรียนรู้ผู้เขียนไม่ควรจะกำหนดข้อคำถามของนักเรียนที่ตอบคำถาม ในแต่ละขั้นของการวิจารณ์ ควรจะเป็นแนวในการตั้งคำถามที่จะใช้ในการวิจารณ์ ซึ่งการตั้งคำถามในขั้นวิจารณ์นั้นควรจะต้องคำนึงถึงพัฒนาการของนักเรียน เพราะในข้อคำถามนั้นมีการใช้ภาษาที่ค่อนข้างมาก ยาก และซับซ้อน เกินนักเรียนในระดับชั้นป.1 – 2 ที่จะเข้าใจ นอกจากนี้ในขั้นวิจารณ์ก็ควรให้เด็กได้มีการแสดงออกมาในแต่ละรายบุคคลให้มาก สอดคล้องกับ มะลิฉัตร เอื้ออาพันธ์ (2545) กล่าวว่า กระบวนการเน้นที่ทัศนวิเคราะห์ (ฝึกให้เด็กในช่วงวัยนี้มองดูอย่างพินิจวิเคราะห์) คิดตรึกตรองในระดับง่าย ๆ เปิดโอกาสให้แสดงออกถึงความรู้สึกของตนเองแต่ละประเด็นของความรู้สึกนั้น มักจะเป็นเรื่องการตีความ ซึ่งเหมาะกับเด็กประถมตอนปลายขึ้นไปมากกว่าดังนั้นการให้ประสบการณ์ด้านจิตพิสัยในช่วงประถมต้นเป็นเพียงถาม – ตอบถึงความรู้สึกชอบหรือพึงพอใจในคุณสมบัติหนึ่งในผลงานของตนเองเป็นหลัก

2.4 สื่อ/ภาพเพื่อการวิจารณ์ในรูปแบบการสอนศิลปศึกษา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าในภาพผลงานยังไม่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก 7 – 9 ปี ควรหลีกเลี่ยงภาพมีความละเอียดซับซ้อนเกินไป และสื่อไม่ชัดเจนในสิ่งที่ต้องการจะสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ ซึ่งในการคัดเลือกภาพควรมีเกณฑ์ในการเลือกภาพให้ชัดเจนในสิ่งที่จะให้เด็กนักเรียนได้เกิดเรียนรู้ ควรเป็นภาพที่อยู่ใกล้ตัว และสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน สอดคล้องกับ วิรุณ ตั้งเจริญ (2529) กล่าวถึงการมองเห็นภาพของเด็กว่า แต่ละคนที่มองเห็นสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ยังมีข้อแตกต่างกันทางด้านการเห็นภาพของเด็กว่า แต่ละคนที่มีมองเห็นสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ยังมีข้อแตกต่างกันทางด้านการเห็นภาพแตกต่างกัน ทางด้านการรับรู้ และแตกต่างกันทางด้านความรู้สึกนึกคิด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการมองเห็น ดังนั้นถ้าเด็กรู้จักการ

ใช้ทักษะในการสังเกตในการมองเห็นภาพได้ดี เด็กก็มองเห็นสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ดี ทั้งทางด้าน การมองเห็นภาพ ทางด้านการรับรู้ และด้านความรู้สึกนึกคิดอีกด้วย จากการทดลองที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ เรียนรู้การสังเกตภาพผลงานศิลปะต่างส่วนประกอบทางศิลปะ ได้แก่ เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และ แสงเงา อันเป็นพื้นฐานในการสร้างผลงานศิลปะ และการเห็นถ่าย ๆ ก่อน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ เด็กอาจได้พบ เห็นอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน นอกเหนือจากนี้ ควรหาภาพที่เป็นแบบไทย ๆ บ้างเพื่อปลูกฝังในเรื่อง ศิลปะไทยไปในตัว และการใช้สื่อในการนำเสนอรูปภาพควรหาวิธีการให้ทั่วถึงในทุก ๆ ภาพ

การวัด และการประเมินผลในรูปแบบการสอนศิลปะศึกษา ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอใน เรื่องการวัด และประเมินผลในรูปแบบการสอนศิลปะศึกษาควรจะต้องตรวจสอบความสอดคล้องกับ วัดดูประสงค์ และควรลดข้อคำถามในขั้นทบทวนหลังการวิจารณ์ สอดคล้องกับ สุพิน บุญชูวงศ์ (2531) กล่าวว่า หลักทั่วไปของการวัดและประเมินผล มีสาระสำคัญ ๆ ที่ต้องพิจารณา ดังนี้ 1) กำหนด วัดดูประสงค์ให้ชัดเจนก่อนที่จะวัด เพื่อให้ได้ผลที่แน่นอนเชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ 2) กำหนดเครื่องมือและกลวิธีต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และให้การวัดเป็นไปตามจุดประสงค์ ที่ต้องการ 3) พิจารณาใช้เครื่องมือและกลวิธีหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้ผลที่ได้ใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด 4) การใช้กลวิธีและเครื่องมือแต่ละอย่างต้องพิจารณา ถึงขีดความจำกัดของเครื่องมือและวิธีการ นั้นด้วย

ตอนที่ 2 องค์ประกอบแผนการเรียนรู้ จำนวน 13 แผนการเรียนรู้ ทั้ง 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการรับรู้ทางศิลปะ ผู้เชี่ยวชาญด้าน ศิลปวิจารณ์ และผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านศิลปะศึกษา

1. แผนการเรียนรู้ที่ 1 หน่วย เส้น เรื่อง “เส้นรอบตัวเรา”

สาระสำคัญ มีความเหมาะสม **จุดประสงค์การเรียนรู้** ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะให้แก่นักเรียน ในช่วงชั้นนี้ **สาระการเรียนรู้** มีความเหมาะสมในการนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 **กิจกรรมการเรียนรู้** ในขั้นวิจารณ์ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ **กิจกรรมปฏิบัติ** มีความเหมาะสม ซึ่งควรมีรูปแบบกิจกรรมให้เห็นได้ชัดเจน **การวัดและการประเมินผล** เหมาะสมในเรื่อง เกณฑ์ทั่ว ๆ ไป **ภาพผลงาน** ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ **สื่อวัสดุการเรียนรู้** เหมาะสมกับช่วงวัย **แผนการ เรียนรู้** มีความเหมาะสมนำไปใช้ในเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

แผนการเรียนรู้ที่ 1 หน่วย เส้น เรื่อง "เส้นรอบตัวเรา" ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 – 9 ปี มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับแผนการเรียนรู้นี้ เพื่อให้สมบูรณ์และบรรลุวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้นมีดังนี้

สาระสำคัญต้องปรับเนื้อหาให้ง่ายขึ้น เพราะต้องสอนในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 ในการนำเข้าสู่บทเรียนต้องมีการนำภาพตัวอย่างเส้น และซักถามความรู้สึกที่เกิดจากการดูเส้น แต่สิ่งที่ควรปรับปรุง ข้อคำถามที่มีมาก ควรลดข้อคำถามลง เพราะทำให้นักเรียนเกิดการเบื่อหน่ายได้ ควรปรับภาษาให้มีความง่ายในการถามเด็กนักเรียน และไม่ควรใช้คำถามซ้ำกันมากเกินไป สอดคล้องกับ วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์ (2527) การจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษาไว้ว่า เป็นการการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับปรัชญาและแนวคิดทางการศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทางศิลปะแบบต่าง ๆ ทั้งในด้านวิจิตรศิลป์ และประยุกต์ศิลป์ โดยจัดตามความยากง่ายให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละวัย ซึ่งเกณฑ์ที่จะประเมินในเรื่องของขั้นวิจารณ์ และกิจกรรมปฏิบัติควรมีความชัดเจนในเรื่องเกณฑ์การประเมินผลสอดคล้องกับสุพิน บุญชูวงศ์(2531) กล่าวว่า หลักทั่วไปของการวัดและประเมินผล มีสาระสำคัญ ๆ ที่ต้องพิจารณา ดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนก่อนที่จะวัด เพื่อให้ได้ผลที่แน่นอนเชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ 2) กำหนดเครื่องมือและกลวิธีต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และให้การวัดเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ต้องการ 3) พิจารณาใช้เครื่องมือและกลวิธีหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้ผลที่ได้ใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด 4) การใช้กลวิธีและเครื่องมือแต่ละอย่างต้องพิจารณา ถึงขีดความจำกัดของเครื่องมือและวิธีการนั้นด้วย ภาพที่แสดงให้เห็นการรับรู้เรื่องเส้นให้มากกว่านี้ เช่น เพิ่มภาพในชนบท ภาพถ่ายของจริง ภาพผลงานศิลปะ ไม่ใช่เฉพาะภาพตึกเท่านั้น แต่น่าจะเป็นภาพในธรรมชาติ วิว ทิวทัศน์ ฯลฯ และควรหาภาพที่มีลายเส้นง่าย ๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนในช่วงวัยนี้ได้เข้าใจ ควรจะหาภาพที่มีความชัดเจนในเรื่องที่จะสอน และไม่ซับซ้อนหรือมีรายละเอียดมากเกินไป และภาพผลงานที่ง่ายและชัดเจนเหมาะกับเด็กในวัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเฟรนช์ (French, 1952) ที่ได้ทำการวิจัยความชอบของเด็กที่มีต่อภาพที่มีความละเอียดซับซ้อนแตกต่างกัน พบว่า การรับรู้ของเด็กเป็นแบบง่าย ๆ ตายตัวแล้วค่อย ๆ เพิ่มความซับซ้อนขึ้น และยังพบอีกว่า ความสามารถในการพิจารณารายละเอียด หรือการรู้จักการจัดภาพนั้น มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจตามวัย

2. แผนการเรียนรู้ที่ 2 หน่วย เส้น เรื่อง "เส้นอยู่ไหน"

สาระสำคัญ มีความเหมาะสม จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นวิจารณ์ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะกับเด็ก ซึ่งก่อนถึงในการวิจารณ์นั้นควรอธิบายเนื้อหาสาระก่อนที่จะเข้าสู่การวิจารณ์ กิจกรรมปฏิบัติ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนและกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและ

การประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเรื่องเส้น สื่อวัสดุการเรียนรู้ เหมาะสมกับช่วงวัย แผนการเรียนรู้ มีความเหมาะสมนำไปใช้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

แผนการเรียนรู้ที่ 2 หน่วย เส้น เรื่อง "เส้นอยู่ไหน" ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปี ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับแผนการเรียนรู้นี้ เพื่อจะให้สมบูรณ์และบรรลุวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้นมีดังนี้ มีข้อเสนอแนะในเรื่องการใช้ภาษาให้ง่ายต่อความเข้าใจของครูผู้อ่าน ควรอธิบายเรื่องความหมายความรู้สึกรู้สึกจากเส้นและควรปรับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้เด็กได้สังเกตและแสดงความรู้สึกจากเส้นด้วยตัวเอง ควรเน้นการวาดภาพระบายสี ที่แสดงมิติ ระยะ เกี่ยวกับเรื่องสัตว์ป่าที่สอน แต่ควรปรับปรุงในเรื่องกิจกรรมปฏิบัติ เพราะ อาจไม่สอดคล้องกับสิ่งที่สอน ภาพผลงานควรจะใช้เส้นที่ง่าย ๆ และเป็นสัตว์ที่นักเรียนรู้จักมีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 และควรจะพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียนรู้ก่อนที่จะมาวิจารณ์ผลงานศิลปะเพื่อสร้างความเข้าใจเริ่มต้นของเนื้อหาที่จะวิจารณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแมททิว และ มาร์ชชาน (Mattil and Marzzan, 1981) สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษา ก่อนที่จะแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในงานศิลปะ และการอภิปรายพูดคุยเกี่ยวกับงานศิลปะควรให้นักเรียนรู้จักวิธีการมองเสียก่อน

3. แผนการเรียนรู้ที่ 3 หน่วย เส้น เรื่อง "ตัวอักษรแสนสนุก"

สาระสำคัญ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะ สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะ ในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กิจกรรมปฏิบัติ เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สื่อวัสดุการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

แผนการเรียนรู้ที่ 3 หน่วย เส้น เรื่อง "ตัวอักษรแสนสนุก" ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปีได้

4. แผนการเรียนรู้ที่ 4 หน่วย รูปร่าง เรื่อง “นั่นตัวอะไร”

สาระสำคัญ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะ สาระการเรียนรู้ ในด้านสาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะ ในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมปฏิบัติ ในด้านกิจกรรมปฏิบัติ เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สื่อวัสดุการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

แผนการเรียนรู้ที่ 4 หน่วย รูปร่าง เรื่อง “นั่นตัวอะไร” ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปีได้ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปภาพที่เป็นสื่อควรเน้นรูปร่างให้ชัดเจน หรือเด่นกว่ามูลฐานอื่น ๆ ในแผนการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระเรื่องเส้น ควรลดข้อคำถามให้น้อยลง และลำดับเนื้อหาในการถามให้เป็นเรื่อง ๆ

5. แผนการเรียนรู้ที่ 5 หน่วย รูปร่าง เรื่อง “การ์ตูนที่รัก”

สาระสำคัญ ในด้านสาระสำคัญ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะ สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิจารณ์ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมปฏิบัติ ในด้านกิจกรรมปฏิบัติ เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การวัดและการประเมินผล ในด้านการวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ในภาพผลงาน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สื่อวัสดุการเรียนรู้ ในด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรู้ ในแผนการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

แผนการเรียนรู้ที่ 5 หน่วย รูปร่าง เรื่อง “การ์ตูนที่รัก” ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปีได้ ข้อเสนอแนะสำคัญ คือ ภาพผลงานการ์ตูนที่นำมาวิจารณ์ มีความซับซ้อน ทั้งในเรื่องรูปร่าง เส้น และสี ควรหาภาพที่ง่ายและชัดเจน

6. แผนการเรียนรู้ที่ 6 หน่วย รูปทรง เรื่อง "อะไรคือรูปทรง"

สาระสำคัญ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะ สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิชาการ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมปฏิบัติ ในด้านกิจกรรมปฏิบัติ เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สื่อวัสดุการเรียนรู้อื่นๆ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

แผนการเรียนรู้ที่ 6 หน่วย รูปทรง เรื่อง "อะไรคือรูปทรง" ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าจะสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปีได้ ข้อเสนอสื่อที่สำคัญ คือเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรม ควรจะเพิ่มเวลาเรียนขึ้น

7. แผนการเรียนรู้ที่ 7 หน่วย รูปทรง เรื่อง "รูปทรงคนบาง ๆ"

สาระสำคัญ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะ สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิชาการ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมปฏิบัติ เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สื่อวัสดุการเรียนรู้อื่นๆ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

แผนการเรียนรู้ที่ 7 หน่วย รูปทรง เรื่อง "รูปทรงคนบาง ๆ" ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าจะสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปีได้

8. แผนการเรียนรู้ที่ 8 หน่วย สี เรื่อง "สีในยามเย็น"

สาระสำคัญ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะ สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิชาการ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมปฏิบัติ ในด้านกิจกรรมปฏิบัติ เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สื่อวัสดุการเรียนรู มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรู มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

แผนการเรียนรูที่ 8 หน่วย สี่ เรื่อง "สีในยามเย็น" ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปีได้ ข้อเสนอนี้ที่สำคัญ การเรียนรู้เรื่องผสมสี ควรให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติลงมือผสมสีเอง และกิจกรรมใช้เวลานานเกินไปควรจะปรับปรุงในเรื่องเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งจะสอดคล้องกับ วิลลัตต์ (Willats, 1977) ในทั้ง 2 คำสั่ง พบว่า เด็กที่มีอายุมากกว่ามีการใช้เวลาในการวาดภาพมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า เป็นเพราะว่า เมื่อเด็กโตขึ้น จะมีพัฒนาการในการรับรู้ทางสายตาที่เพิ่มมากขึ้น และมีความสามารถในการวาดภาพที่มีพัฒนาการสูงขึ้น พร้อมทั้งเด็กในวัย 7 - 9 ปี นี้เริ่มมีความต้องการในการวาดภาพให้เหมือนจริงที่เพิ่มมากขึ้นตามวัยที่สูงขึ้น (Lowenfeld and Brittain, 1982) จึงทำให้เด็กที่มีอายุมากกว่ามีการใช้เวลาในการวาดภาพที่มากกว่าในเด็กที่มีอายุน้อยกว่า

9. แผนการเรียนรูที่ 9 หน่วย สี่ เรื่อง "สีในสวนดอกไม้"

สาระสำคัญ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะ สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ ในขั้นวิจารณ์ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมปฏิบัติ เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สื่อวัสดุการเรียนรู มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรู มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรูที่ 9 หน่วย สี่ เรื่อง "สีในสวนดอกไม้" ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปีได้

10. แผนการเรียนรูที่ 10 หน่วย สี่ เรื่อง "ความรู้สึกจากสี"

สาระสำคัญ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะ สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ ในขั้นวิจารณ์ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมปฏิบัติ เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สื่อวัสดุการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

แผนการเรียนรู้ที่ 10 หน่วย สี เรื่อง "ความรู้สึกจากสี" ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปีได้

11. แผนการเรียนรู้ที่ 11 หน่วย พื้นผิว เรื่อง "นุ่ม นุ่ม"

สาระสำคัญ ในด้านสาระสำคัญ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะ สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิเคราะห์ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมปฏิบัติ เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สื่อวัสดุการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

แผนการเรียนรู้ที่ 11 หน่วย พื้นผิว เรื่อง "นุ่ม นุ่ม" ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปีได้ ข้อเสนอแนะสำคัญคือ กิจกรรมปฏิบัติน่าจะปรับเปลี่ยนให้เป็นการวาดภาพพระสีที่สื่อถึงความนุ่มของขนสัตว์

12. แผนการเรียนรู้ที่ 12 หน่วย พื้นผิว เรื่อง "ขรุขระ"

สาระสำคัญ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ใน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะสาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นวิเคราะห์ ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมปฏิบัติ เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ส่งเสริมการรับรู้ทางด้านศิลปะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สื่อวัสดุการเรียนรู้ มีความ

เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

แผนการเรียนรู้ที่ 12 หน่วย พื้นผิว เรื่อง "ขรุขระ" ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าจะสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปีได้

13. แผนการเรียนรู้ที่ 13 หน่วย พื้นผิว เรื่อง "ผลไม้ที่น่ากิน"

สาระสำคัญ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านศิลปะสาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นนิทรรศน์ ส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 กิจกรรมปฏิบัติ เหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 การวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ภาพผลงาน ส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านศิลปะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 สื่อวัสดุการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 แผนการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

แผนการเรียนรู้ที่ 13 หน่วย พื้นผิว เรื่อง "ผลไม้ที่น่ากิน" ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าจะสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็ก และส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านศิลปะในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 - 9 ปีได้ ข้อเสนอแนะสำคัญ ในแผนการเรียนรู้นี้ คือผลไม้ที่เป็นสื่อควรเป็นผลไม้ที่เด็กรู้จัก อาจเป็นผลไม้ไทย ๆ หรือไม่ต้องอธิบายชื่อผลไม้ให้นักเรียนได้รู้จักก่อนนิทรรศน์

ผลจากการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบการสอนศิลปศึกษานี้ส่งเสริมการเรียนรู้ และสามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีทเลอร์ (Mittler, 1986) กล่าวว่า การสังเกตผลงานศิลปะ เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้มองศิลปะอย่างละเอียดและมีขั้นตอนหรือมีกระบวนการ เพราะการมองอย่างผิวเผินจะไม่สามารถเข้าถึงศิลปะได้ต่อเมื่อได้มีการพิจารณาอย่างละเอียด จึงสามารถพบความงามของศิลปกรรมมากขึ้น ๆ การสอนศิลปะไม่เพียงแต่นำเฉพาะหลักการ หรือ ทฤษฎีเชิงองค์ประกอบเท่านั้น แต่จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แปลความหมาย และวิพากษ์วิจารณ์โดยเริ่มจากการบรรยาย (Description) และการวิจารณ์โครงสร้าง (Formal Analysis) การแปลความหมายและการตัดสินคุณค่าซึ่งมีความละเอียดลึกซึ้งมากกว่าการพูดแต่เพียงว่า ฉันชอบหรือฉันไม่ชอบ ซึ่งแผนการเรียนรู้ทั้ง 13 แผนการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ทางศิลปะในเด็กนักเรียนอายุ 7 - 9 ปี และสามารถนำไปใช้สอนจริงได้ แต่สิ่งที่ต้องปรับปรุงในเรื่องการใช้ภาษาในการเขียนแผนการเรียนรู้ เวลาในดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะสำคัญตามองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ สาระสำคัญ ในภาพรวมเหมาะสมกับช่วงวัยและกระชับ แต่ต้องใช้ภาษาในการเขียนให้อ่านเข้าใจง่าย จุดประสงค์

การเรียนรู้ สามารถนำไปสู่ประเมินได้ครบทุกด้าน ไม่ว่าจะด้าน พุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และทักษะพิสัย

สาระการเรียนรู้ ซึ่งมีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ด้านทัศนธาตุพื้นฐาน ในเรื่องเส้น รูปร่าง รูปทรง สี และ พื้นผิว เหมาะสมกับเด็ก กิจกรรมขั้นวิจารณ์ ในการวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของยีน เอ มิทเลอร์ มีความเหมาะสม และส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะในเด็ก แต่ควรปรับลดข้อคำถามให้น้อยลง ปรับการใช้ภาษา และคำถามให้เด็กเข้าใจได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ โคล และ เชเฟอร์ Cole and Schaefer (อ้างถึงใน Robert Schimacher, 1993) กล่าวถึงส่วนประกอบที่ทำให้วิธีการสอน การวิจารณ์งานศิลปะสำหรับเด็กง่ายขึ้น โดยให้ครูเป็นผู้ชี้แนะช่วยเหลือเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดปฏิกิริยาตอบสนอง ด้วยกฎเกณฑ์ง่าย ๆ คือครูเป็นผู้คอยชี้แนะ แต่เด็กจะเป็นผู้พิจารณาด้วยตนเอง โดยเน้นคำถาม 5 ประเด็น ดังนี้ 1) มันคืออะไร มีรูปร่างเป็นอย่างไร ทำมาจากอะไร เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพหรือประเภทของงานศิลปะ เช่น ภาพสีน้ำมัน ภาพลายเส้น ประติมากรรม ภาพพิมพ์ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยม ใหญ่ เล็ก ทำมาจากกระดาษ ดินเหนียว ไม้ เป็นต้น 2) เธอเห็นอะไรบ้างในภาพนี้ เพื่อเป็นการช่วยให้เด็กได้สังเกตเห็นองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น เส้นสี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ความสมดุลย์ มิติ หรือระยะ ซึ่งให้เด็กได้ตอบคำถามในสิ่งที่ตนเองค้นพบ 3) ภาพที่เห็นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เพื่อให้เด็กได้พิจารณาเห็นความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของ คน สัตว์ สถานที่ หรือเหตุการณ์ในภาพ และพยายามที่จะอธิบายสิ่งที่เห็นออกมาเป็นคำพูด 4) มันทำให้เธอรู้สึกอย่างไร เพื่อให้เด็กได้แสดงความรู้สึกทางอารมณ์ที่เห็นภาพหรือผลงานศิลปะนั้น เช่น รู้สึกตื่นเต้น สนุกสนาน ตกใจ โกรธ เศร้า หรือมีความสุข 5) เธอชอบมันหรือไม่ เพื่อให้เด็กได้สรุปความสำคัญภายในของตนเองที่มีต่อภาพหรือผลงานศิลปะนั้นเพราะอะไร และต้องการจะปรับเปลี่ยนส่วนใดออกไป คำถามเหล่านี้จะสามารถเรียกร้องการตอบสนองที่แตกต่างกันอีกมากมาย ซึ่งจุดมุ่งหมายคือ ต้องการช่วยให้เด็กได้ความซาบซึ้งต่อศิลปะ และทำให้มีการตัดสินใจขั้นพื้นฐาน หรือเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบของศิลปะ กิจกรรมปฏิบัติ ในกิจกรรมปฏิบัติมีกิจกรรมปฏิบัติที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ ประเทิน มหาพันธ์ (2531) การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์ในงานศิลปะอย่างกว้างขวาง ก็คือการให้เด็กได้เห็นผลงานศิลปะในหลาย ๆ ลักษณะ เช่น งานวาด งานปั้น งานจักสาน งานพิมพ์ งานแกะสลัก งานขดลวด เป็นต้น ประสบการณ์เหล่านั้นนอกจากจะทำให้เด็กมีความเข้าใจในลักษณะทั่ว ๆ ไปของศิลปะเช่น แนวคิด รูปแบบ วัสดุ เป็นต้น แต่บางกิจกรรมไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในสิ่งที่สอน ซึ่งจะทำให้เด็กนักเรียนอาจไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้เท่าที่ควร การวัดและประเมินผล ในการวัดและประเมินผลยังขาดเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน สอดคล้องกับ สุพิน บุญชูวงศ์(2531) กล่าวว่า หลักทั่วไปของการวัดและประเมินผล มีสาระสำคัญ ๆ ที่ต้องพิจารณา ดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนก่อนที่จะวัด เพื่อให้ได้ผลที่แน่นอนเชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ 2) กำหนดเครื่องมือและกลวิธีต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และให้การวัดเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ต้องการ 3) พิจารณาใช้เครื่องมือและกลวิธีหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้ผลที่ได้ใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด 4) การใช้กลวิธีและเครื่องมือแต่ละอย่างต้องพิจารณา ถึงขีดความจำกัดของ

เครื่องมือและวิธีการนั้นด้วย ภาพผลงาน ภาพผลงานส่วนใหญ่มีความสวยงาม ซึ่งในบางภาพมีความซับซ้อนในเรื่องของเส้น รูปร่างรูปทรง และมีรายละเอียดมากเกินไปทำให้เด็กเกิดความสับสนไม่เข้าใจเท่าที่ควร ควรปรับปรุงให้ภาพผลงานมีความชัดเจน เข้าใจง่าย ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของเฟรนช์ (French, 1952) ที่ได้ทำการวิจัยความชอบของเด็กที่มีต่อภาพที่มีความละเอียดซับซ้อนแตกต่างกัน พบว่า การรับรู้ของเด็กเป็นแบบง่าย ๆ ตายตัวแล้วค่อย ๆ เพิ่มความซับซ้อนขึ้น และยังพบอีกว่าความสามารถในการพิจารณารายละเอียด หรือการรู้จักการจัดภาพนั้น มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจตามวัย สื่อวัสดุอุปกรณ์ ภาพผลงานที่เป็นสื่อสำหรับวิจารณ์ ควรจะมีหลากหลาย ในแง่การนำเสนอให้เด็กนักเรียนเห็นได้อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบข้อสังเกตบางประการที่น่าสนใจซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาในระดับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ต่อครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ในการเรียนการสอนศิลปศึกษา โดยวิธีศิลปวิจารณ์ นั้นสามารถนำทฤษฎีศิลปวิจารณ์และสุนทรียศาสตร์มาใช้ในเด็กนักเรียนช่วงชั้นประถมศึกษาได้ โดยการนำทฤษฎีมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กนักเรียน
2. การเรียนการสอนศิลปศึกษาในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 – 9 ปี ควรสนับสนุนให้เด็กได้รับการฝึกฝนการวิจารณ์อย่างมีหลักขั้นตอนและเหตุผล นอกเหนือจากการส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ
3. การเรียนการสอนในรูปแบบการสอนศิลปศึกษาในเด็กนักเรียนช่วงอายุ 7 – 9 ปี มีการบูรณาการความรู้ทางด้านส่วนประกอบทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ศิลป์อย่างง่าย ๆ สุนทรียศาสตร์ และศิลปะปฏิบัติ ที่เชื่อมโยงกับตัวเด็ก เพราะความรู้เหล่านี้จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียนมีทักษะในการวิจารณ์และการรับรู้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการพัฒนารูปแบบการสอนศิลปศึกษาโดยวิธีศิลปวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของ ยีน เอ มิทเลอร์ ที่ส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงอายุ 7 – 9 ปีในระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการรับรู้ทางศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาอายุ 7 – 9 ปี จากรูปแบบการสอนศิลปศึกษาโดยวิธีศิลปวิจารณ์ตามแนวทฤษฎีของ ยีน เอ มิทเลอร์